

Sila i Rolf Berjlind

Uzdah u tišini

KADA JE PRAVDA SLEPA, OSVETA JE JOŠ SLAĐA

Preveo Vladimir Nikolić

 izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2018.

Bosonoga stojim na krovu i gledam dole. Devet spratova niže vidim sivu ulicu. Pusta je, a grad spava bez daška vetra u vazduhu. Prelazim nekoliko koraka duž ivice i širim ruke zarad ravnoteže. Ptica sleće na sims malo dalje od mene. Čini mi se da je čavka. Gleda u neme kuće. Obe imamo krila. Moja su bela, a njena crna.

Uskoro će se razdaniti.

Prelazim nekoliko koraka prema čavki, pažljivo, da je ne uplašim. Želim da shvati zašto sam ovde, u ovaj čas.

Želim da joj objasnim.

Sinoć sam napustila svoje telo, šapućem joj, i pre nego što sam umrla. Već sam lebdela iznad svog tela kad je počeo da me tuče. Posmatrala sam sve odozgo. Videla sam kako mi se kanapi usecaju u vrat. Previše ih je zategao. Znala sam da ću se ugušiti. Zato sam vrisnula tako užasno. Toliko je bolelo. Verovatno je zato počeo da me udara, iznova i iznova, a teška pepeljara mi je smrskala slepoočnicu.

Sad osećam povetarac.

To je prvi prijatni povetarac koji posle dužeg perioda dolazi s mora. Čavka me gleda jednim okom, a u daljini vidim moćnu zlatnu Bogorodicu. Stoji na najvišem brdu, licem okrenuta prema meni. Da li je i ona videla šta se desilo noćas? Da li je i ona bila u toj sobi? Zar nije mogla da mi pomogne?

Ponovo gledam u čavku.

Pre nego što sam umrla bila sam slepa, šapućem. Zato je sve to bilo toliko užasno. Nismo bili sami u sobi, on i ja. Čula sam druge glasove. Plašila sam se onoga što nisam mogla da vidim, tih glasova na stranim jezicima koje sam čula. Više nisam želela da budem deo toga. Činilo mi se pogrešno. Onda sam umrla, pa smo ostali samo on i ja. Morao je sam da očisti svu krv. Trebalo mu je mnogo.

Čavka je i dalje na istom mestu, nepomična. Da li je to andeoska ptica? Da li se uhvatila u mrežu i slomila vrat? Ili ju je pregazio kamion? Sad čujem

Sila i Rolf Berjlind

buku s ulice, neko se probudio, i čak dovde osećam zadah zapaljenog đubreta. Uskoro će ljudi početi da mile između kuća.

Moram da požurim.

Izneo me je napolje u mrak, šapućem joj. Niko nas nije video. Lebdela sam iznad svega toga. Ubacio me je u gepek kola i savio moje mršave noge. Žurio je. Otišli smo do litica. Stavio je moje nago telo na tlo pored automobila, na šljunak. Želela sam da posegnem rukom naniže i pomilujem svoj obraz. Izgledala sam tako povređeno. Odvukao me je držeći me za ruke, daleko među drveće i stene. Tu me je raskomadao. Najpre mi je odsekao glavu. Pitam se kako se osećao dok je to radio. Učinio je to tako brzo, velikim nožem. Zakopao me je na šest različitih mesta, međusobno veoma udaljenih. Nije želeo da me iko pronađe. Kad je otišao, doletela sam ovamo. Na ovaj krov.

Sad sam spremna.

U daljini, u planinama na severu, prvi zraci sunčeve svetlosti prosipaju se preko grebena, a rosa svetluca na krovovima. Usamljeni ribarski brodić vraća se u luku.

Dan će biti lep.

Čavka pored mene poleće, raširenim krilima hvatajući vazdušne struje. Naginjem se i polećem za njom.

Neko će me kad-tad pronaći.

Znam to.

2

„Izvađena iz materice moje ubijene majke.“

Olivija je danima mučila sebe. Noću su joj mračne i surove misli okupirale um. Danju se skrivala.

To je trajalo veoma dugo, sve dok nije postala manje-više apatična.

Sve dok to više nije moglo da se nastavi.

Onda se, jednog jutra, aktivirao njen instinkt za samoodržanjem i prisilio je da se vrati nazad u spoljni svet.

Tamo je donela odluku.

Završice poslednji semestar na Policijskoj akademiji i postaće policajac.

Onda će otići u inostranstvo. Nije nameravala da traži posao. Htela je da nestane, da ode nekud daleko i da pokuša ponovo da se poveže s osobom kakva je bila pre nego što je postala kćerka čiji su oba roditelja ubijena.

Ako je to uopšte bilo moguće.

Uzdah u tišini

Držala se svog plana, pozajmila je novac od nekog rođaka i u julu pošla na put.

Sama.

Najpre u Meksiko, u domovinu svoje ubijene majke, na nepoznata mesta s nepoznatim ljudima i tuđinskim jezicima. Putovala je bez prtljaga, samo sa rancem i kartom. Nije imala nikakav plan puta i nikakvo odredište. Sva mesta su joj bila nova i niko je nije znao. Morala je da provede izvesno vreme sama sa sobom, putujući sopstvenim tempom. Niko je nije video kako plače. Niko nije znao zašto ponekad čuči pored potoka, puštajući da joj voda nosi dugu crnu kosu.

Bila je u sopstvenom svetu.

Pre putovanja imala je neke neodređene ideje o tome da uđe u trag majčinih korenima i možda pronade neke rođake, ali je shvatila da o njima zna premalo da bi je to ikuda odvelo.

I tako je ušla u autobus u jednom malom gradu i sišla u drugom, još manjem. Tri meseca kasnije, završila je u gradiću Kwarto Sijenegas.

Prijavila se u *Ksipe Toteku*, hotelu odranog boga, na gradskoj periferiji. U suton, otišla je, bosonoga, do prelepog trga u centru. Tog dana joj je bio dvadeset četvrti rođendan i želela je da vidi ljude. U krošnjama su visili raznobojni fenjeri, a ispod su stajale grupice mladih, devojke u suknjama drečavih boja i momci s maramicama u džepovima. Smejali su se. Muzika iz barova se prosipala na trg, magarci su stajali pored fontana a u vazduhu je lebdelo mnoštvo neobičnih mirisa.

Sela je na klupu kao autsajder i osetila se veoma bezbedno.

Sat vremena kasnije vratila se u hotel.

Večernji vazduh je i dalje bio topao kada je sela na drvenu verandu, gledajući u ogromnu pustinju Čivava, dok se prodorna pesma cvrčaka mešala sa zveketom konjskih potkovic. Upravo se počastila hladnim pivom i razmišljala o tome da popije još jedno. Onda se dogodilo. Prvi put osetila je čvrsto tlo pod nogama.

Promeniću prezime, pomislila je.

Ionako sam napola Meksikanka. Uzeću majčino devojačko prezime. Zvala se Adelita Rivera. Promeniću prezime iz Rening u Rivera.

Olivija Rivera.

Zagledala se u pustinju ispred. Naravno, pomislila je, tako ću početi iz početka. Jednostavno. Okrenula se i mahnula praznom pivskom flašom prema baru u hotelu.

Sledeće pivo popiće kao Olivija Rivera.

Sila i Rolf Berjlind

Ponovo se zagledala u pustinju i videla kako povetarac nosi nekoliko kotrljana po usijanoj, treperavoj zemlji. Videla je kako se zeleno-crni gušter hitro penje uz trokraki bodljikavi saguaro kaktus, videla je kako nekoliko tihih grabljivica jezdi ka usplamtelom obzorju i odjednom se nasmešila ničemu određenom, neopterećena. Prvi put još od kraja leta prošle godine osećala se skoro srećno.

Toliko je bilo jednostavno.

Te noći je otišla u krevet s Ramonom, mladim šankerom koji je malčice šuškao kad ju je uljudno pitao da li bi želela da vodi ljubav s njim.

Završila je s Meksikom. Putovanje ju je odvelo na mesto na koje je morala da stigne. Njeno sledeće odredište bila je Kostarika i selo Mal Pais, mesto gde je njen biološki otac imao kuću. Tamo se zvao Den Nilson, iako mu je pravo ime bilo Nils Vent.

Vodio je dvostruki život.

Usput je donela mnoštvo odluka, sve kao Olivija Rivera, osnažena novom moći koju je stekla s novim prezimenom.

Jedna od njih bila je da će staviti svoju policijsku karijeru na led i upisati istoriju umetnosti. Adelita je bila umetnica koja je tkala prelepe tapiserije. Možda bi mogle da se povežemo na neki apstraktan način, pomislila je.

Druga odluka, znatno presudnija, ticala se njenog pogleda na život. Čim se bude vratila u Švedsku, slediće vlastiti put. Povredili su je ljudi kojima je verovala. Bila je naivna i otvorena, a srce joj je bilo skršeno u paramparčad. Rešila je da više nikad tako ne rizikuje. Od sada pa nadalje, verovaće samo jednoj osobi na svetu.

Oliviji Riveri.

Bilo je kasno po podne kad je izašla iz mora na plažu poluostrva Nikoja. Duga crna kosa padala joj je niz preplanulo telo – provela je četiri meseca na tropskom suncu. Prešla je preko puste plaže i ogrnula peškir preko ramena. Zeleni kokosov orah kotrljao se napred-nazad na morskome žalu. Okrenula se prema vodi, znajući da će morati to da ponovi.

Upravo tu i tada.

„Izvađena iz materice moje ubijene majke.“

Slika je ponovo izbledela iz njene svesti. Plaža, žena, mesec. Ubistvo. Majka joj se udavila u prolećnoj plimi, zakopana na ostrvu Nordkoster. Pre nego što sam se rodila, pomislila je, umrla je pre nego što sam se *rodila*.

Uzdah u tišini

Nikad nije dobila priliku da me vidi.

Sad je stajala na potpuno drugačijoj plaži i pokušavala da prihvati – mnogo više no što je pokušavala da shvati – pomisao da im se pogledi nikad nisu ukrstili.

Budući da se rodila neviđena.

Zagledala se u more. Okean se protezao sve do blistavog horizonta boje ćilibara. Počeo je da pada mrak. Topli talasi kretali su se prema kopnu, kotrljajući se ka njenim stopalima. U daljini je videla grupu tamnih glava koje su poskakivale na površini.

Obukla je tanku belu haljinu i krenula.

Malecne sivo-bele krabe trčkarale su u svoje rupe u pesku dok je prolazila pored, a voda je punila tragove njenih stopala. Šetala je duž plaže skoro čitav sat, polako, od Santa Tereze skroz dotle, do litica u Mal Paisu. Zнала je da će biti tako, da će slike i misli nahrupiti natrag.

To je i bila svrha šetnje.

Želela je da opet utone u bol, poslednji put, htela je da bude spremna. Za nekoliko minuta upoznaće čoveka koji će je odvesti još bliže njenoj tajanstvenoj prošlosti.

Čovek je sedeo na dugačkom deblu pored obale. Imao je sedamdeset četiri godine i čitav život je proveo u toj oblasti. Nekad je bio vlasnik bara u Santa Terezi. Sad je mahom sedeo na verandi svoje čudne kuće i pio rum. Pomirio se s većinom stvari. Kad mu je voljeni dečko umro pre nekoliko godina, nestala je poslednja stvar koja je hranila plamen njegovog života. Udahni, izdahni. Ranije ili kasnije, svemu dođe kraj. Ali nije se žalio. Imao je svoju cugu. I svoju prošlost. Mnogo ljudi je došlo i prošlo kroz njegov život, neki su mu se zadržali u sećanju. Dvoje takvih bili su Adelita Rivera i Den Nilson.

A sada će upoznati njihovu kćerku.

Kćerku koju nijedno od njih dvoje nije imalo priliku da upozna.

Zažalio je što nije poneo flašu ruma na plažu.

Olivija ga je ugledala izdaleka. Otprilike je znala kako će izgledati. Abas el Fasi joj ga je opisao. Ali nije mogla da bude sasvim sigurna. Zato je zastala na izvesnoj udaljenosti od debla i sačekala da starac podigne glavu.

Nije.

„Rodrigez Boskes?“

„Boskes Rodrigez. Boskes mi je ime, a Rodrigez prezime. A ti si Olivija?“

„Da.“

Boskes je onda podigao glavu. Kada su njegove stare, sužene oči ugledale njeno lice, zadrhtao je. Ne naročito primetno, ali dovoljno da Olivija doživi flešbek. To je isti način na koji je Nils reagovao kada ju je ugledao na vratima na ostrvu Nordkoster prošle godine, nemajući pojma ko je ona. Naročito ne da je Adelitina i njegova kćerka. A ni Olivija nije imala pojma ko je taj čovek na vratima. Tako su se rastali, a to je bio prvi i poslednji put da je videla svog oca živog.

„Pljunuta si Adelita“, rekao je promuklim glasom.

„Ja sam joj kćerka.“

„Sedi.“

Spustila se na deblo, prilično udaljeno od njega, što je primetio.

„Veoma si lepa“, kazao je. „Poput nje.“

„Poznavao si moju majku.“

„I tvog oca. Velikog Šveđanina.“

„Jesu li ga tako zvali?“

„Ja sam ga tako zvao, da. A sad su oboje mrtvi.“

„Da. Napisao si mi da imaš fotku moje majke?“

„Fotku i šaćicu drugih ličnih sitnica.“

Abas el Fasi dao joj je i njegovu imejl adresu. Negde u Meksiku ušla je u internet-kafe i poslala mu imejl, objasnivši mu ko je i rekavši da planira da dođe u Kostariku i da bi želela da se upozna s njim. Boskes joj je vrlo brzo odgovorio. Imejlove lične prirode je dobijao s mene pa na užtrb i kazao joj je da poseduje dosta ličnih predmeta njenih roditelja.

Podigao je malu duguljastu metalnu kutiju, crvenožute boje, u kojoj su se prvobitno nalazile veoma ekskluzivne kubanske cigare, otvorio je, pa izvadio fotografiju. Ruke su mu jedva primetno drhtale.

„To je tvoja majka. Adelita Rivera.“

Olivija se nagnula prema Boskesu i uzela fotografiju. Osetila je dašak duvana. Fotografija je bila u boji. Samo jednom ranije je videla sliku svoje majke, na fotografiji koju je Abas odneo kući sa sobom iz Santa Tereze prošle godine, ali ova je bila kudikamo oštija i lepša. Pogledala je u svoju majku i videla da joj je jedno oko blago zatvoreno.

Baš kao i njeno.

„Adelita je dobila ime po meksičkoj heroini“, reče joj Boskes. „Zvala se Adelita Velarde i bila je vojnik za vreme Meksičke revolucije. Njeno ime je postalo simbol za sve snažne i hrabre žene. Postoji i jedna pesma o njoj, *Adelita*.“

Iznenada je zapevao, tiho, na nežnom i melodičnom španskom, pesmu o snažnoj i hrabroj ženi u koju su se zaljubili svi pobunjenici. Olivija je

Uzdah u tišini

pogledala u njega, pa u fotku svoje majke, a drhtava starčeva pesma dirnula je u najskrivenije dubine duše. Podigla je glavu i zagledala se u okean. Cela situacija je bila apsurdna, čarobna, sasvim drugačija od njenog svakodnevnog života u Stokholmu.

Boskes je začutao, a pogled mu je potonuo u pesak. Olivija je pogledala u njega i shvatila da on takođe tuguje. Bio je prislan prijatelj njenih roditelja. Prišla mu je bliže, bezmalo tik pored njega. Pažljivo je stavio njenu ruku u svoju. Pustila ga je da to uradi. Pročistio je grlo.

„Tvoja majka je bila veoma talentovana umetnica.“

„Abas mi je rekao. Šalje ti pozdrave.“

„On je veoma dobar s noževima.“

„Jeste.“

„Da odemo u kuću tvog oca?“

„Uskoro.“

Olivija se ponovo okrenula prema vodi i ugledala ogroman talas koji je podrtavao kroz more. Sve tamne glave koje je videla ranije dizale su se na daskama za surfovanje. Dočekale su talas pogrbljenih tela, a zatim su pomamnom brzinom bile odnete daleko od usplamtelog horizonta.

Ustala je.

3

Sandra Salman je bila srećna. Jezdila je kroz novembarsku tminu, po pljušku, na svom novom belom skuteru, osećajući se srećno. Bila je ushićena – toliko mnogo sjajnih stvari dešavalo joj se u tom trenutku. Odbojkaški trener joj je rekao da će naredne sezone igrati u prvom timu i dobila je peticu iz veronauke, prilično neočekivano, pošto je mislila da nije naročito dobro uradila kontrolni. Brzo je vozila duž ivice terena za golf, prema stambenoj zoni, pa je još malo ubrzala.

Onda joj se motor ugasio.

Nekoliko puta je okrenula ključ u kontakt-bravi, ali je ubrzo shvatila da je ostala bez benzina. Stala je pored puta i sišla. Nije bila daleko od kuće, svega nekoliko stotina metara, ali guranje skutera po takvom vremenu nije bilo naročito zabavno, pa je izvadila mobilni telefon i pozvala tatu. On može da dođe da je pokupi i donese kišobran.

Nije se javio.

Imao je običaj da utiša ton na telefonu dok gleda televiziju; tvrdio je da mu to pomaže da se usredsredi. Ili je možda bio napolju u kupovini i nije

čuo zvonjavu. Obećao joj je da će kupiti takose, njeno omiljeno jelo, kao nagradu za peticu. Naprosto će morati sama da reši problem. Ostaviću skuter ovde, pa možemo da ga pokupimo kasnije, pomislila je. Odvukla je skuter ispod drveta i zaključala ga. Nije skinula kacigu. Ponovo je pozvala tatu. Možda je uključio zvuk na telefonu? Ili se vratio kući?

Nije.

Krenula je.

Na svu sreću, svetla u podvožnjaku su radila, videla je to izdaleka. Ponekad su bila razbijena. Nije da se plašila mraka, ali ako je dole bilo još nekoga, nije se moglo videti ko je to, a njoj se to nije dopadalo.

Kada je stigla do podvožnjaka, videla je da neki čovek dolazi iz suprotnog pravca. Poznavala je većinu ljudi koji su živeli u susedstvu, ali njega nije prepoznala. Malo je ubrzala korak kad su se mimoišli, skoro da je pretrčala poslednju deonicu puta, a zatim se okrenula.

Čovek je nestao.

Da li je i on trčao?

Ko ga šiša.

Sad je morala još samo da pređe uzanu stazicu i prođe kroz šumu i uskoro će biti kod kuće.

Oštar nalet vetra ju je zasuo mokrim lišćem, a izmaglica je naizgled obavijala drveće. Ali osećala se bezbedno u šumi, iako je večeras bilo prilično mračno. Skoro da je stigla do šume, kad se setila torbe. S ključevima od kuće. Bila je u prtljažniku skutera. Ako je njen tata u kupovini, neće moći da uđe u kuću. Okrenula se i pohitala nazad putem kojim je došla. Raspoloženje joj se znatno pokvarilo. Povrh toga, svetla u podvožnjaku nisu radila. Bila je toliko ljuta da je prosto protrčala kroz podvožnjak do skutera, otvorila prtljažnik, uzela torbu i krenula nazad po kiši. Kad je ugledala tamni tunel ispred, setila se čoveka koji je nestao.

Kuda li je otišao?

Zastala je pre nego što je ušla i pokušala da vidi drugu stranu. Nije bila toliko daleko i delovala je pusto. Duboko je udahnula i potrčala pravo kroz tunel. Smešno, pomislila je, kad je stigla na drugu stranu.

Čega se to plašim?

U daljini, videla je da su u komšijskoj kući uključena svetla. Iz nekog razloga, zbog toga se osetila bezbedno. Ako ništa drugo, bar je u blizini bilo ljudi. Prešla je preko vlažne travnate padine i ponovo prišla obodu šume, pa pokušala da se oraspoloži. Nije morala da pređe još mnogo, a onda će tata i ona zajedno pokupiti njen skuter i klopiti takose.

Sad je bila u šumi.

Uzdah u tišini

Mokro lišće šljiskalo je pod đonovima cipela.

Hodala je po ugaženoj stazi, stazi po kojoj je išla stotinu puta i koja se završavala tik ispred žive ograde njihovog dvorišta. Onda je čula buku. Kao da je otkinuta grančica. Tačno iza njenih leđa. Okrenula se, a kaciga joj je ograničavala vidno polje.

Šta je napravilo tu buku?

Pogledala je u drveće, tamna stabla i grane pritisnute kišom.

Jelen?

Ovde?

Okrenula se i ubrzala korak. Znala je kuda staza vodi, ali je ipak naletela pravo na drvo. Zateturala se, pa skinula kacigu. Onda je ponovo čula buku. Ovaj put mnogo bliže.

Ovde ima nekog!

Bacila je kacigu na zemlju i potrčala između drveća. Do žive ograde nije bilo još mnogo, a tamo će biti bezbedna. Ipak, ne sve dok ne stigne do kapije. Kuću je okruživala prilično visoka živica od grabovine, a ona će morati da je obiđe pre nego što stigne do kapije. Trčala je najbrže što je mogla, a zatim je iznenada pala na zemlju. Sablela se o gomilicu komposta. Tik uz živu ogradu. Ležala je nepomično nekoliko sekundi, lica pritisnutog na vlažnu glinu, ne usuđujući se da pogleda iza sebe, i osetila kako joj se suze skupljaju u očima. „Tata! Tata!“

Glasno je vrisnula. Ako je njen otac kod kuće, možda će je čuti! Bila je na drugoj strani živice! Ispravila je ruke i podigla se sa zemlje, pa ponovo potrčala. Prema kapiji. Bila je otvorena. Utrčala je u dvorište, prema ulaznim vratima, zgrabila torbu i pokušala da je otvori. Rajsferšlus se zaglavio. Najzad je uspela da je otvori, našla je ključ i stavila ga u bravu, otvorila vrata, uletela u kuću i zalupila ih, pa dvaput zaključala, odahnula od olakšanja i okrenula se – pet metara ispred sebe je ugledala svog oca kako visi s plafona obešen o plavi konopac za vuču, isplaženog jezika, i iskolačenim očima zuri pravo u nju.

Večera je bila sjajna, od krem-supe od gljiva lisičarki, začinjene vinom madeira, sve do teletine i izvrsne panakote.

„Jesi li i panakotu napravila?“

„Nije bilo toliko teško.“

Olivija se nasmešila. Ništa u vezi s kulinarnom nije bilo teško Mariji Rening, njenoj maćehi, advokatici španskog porekla s dugom crnom kosom. Sedele su za njenim kuhinjskim stolom u tipskoj kući u Roterbrou.

Marija je pokupila Oliviju na aerodromu i insistirala da joj spremi večeru. Nije joj trebalo mnogo da ubedi Oliviju. Mnogo dugih sati provedenih u avionu iznad Atlantskog okeana s bezukusnom hranom, suvim biskvitima i vodnjikavom kafom otežali su joj da odbije majčinu ponudu. Međutim, ono što je zaista želela bilo je da se vrati u svoj dvosobni stan u Sederu da se naspava i napuni baterije pre nego što Mariji saopšti neke teške vesti.

Morala je to da učini u pravi čas.

Večera s njom u njenoj kuhinji, umorna zbog vremenske razlike, pripita od vina, stvorila bi intimnost među njima koju bi Olivija više volela da izbegne.

Ali sada se tu ništa nije moglo uraditi.

Stoga je odlučila da joj saopšti najveći deo toga u kolima na povratku s aerodroma *Arlanda*.

„Da promeniš ime?“, rekla je Marija za volanom.

„Da. U Rivera.“

„Kada si to odlučila?“

„U Meksiku.“

„Olivija Rivera?“

„Da.“

„To je prelepo ime.“

Marija nije skidala pogled s puta. Olivija ju je iskosa pogledala. Da li je stvarno mislila to što je rekla? Da li je mislila da je to stvarno prelepo ime ili šta?

„Pristaje ti.“

Olivija je ostala bez teksta. Očekivala je potpuno drugačiju reakciju i pripremila je baraž argumenata u odbranu želje da uzme prezime svoje preminule majke. „Pristaje ti.“ Šta treba da kaže na to?

„Hvala. Takođe sam odlučila da napravim pauzu od policije. Privremeno, barem.“

„Dobro.“

„Dobro?“

„Zašto bi želela da budeš policajka? To nije za tebe, oduvek sam to govorila.“

To je bila istina. Marija nikad nije blagonaklono gledala na Olivijinu odluku da se priključi policiji. Podržavala ju je, ali bez ikakvog pravog entuzijazma. Ali Olivija se ipak blago iznervirala. Zašto da ne bude policajka?! Iako to više nije želela? Odjednom se uznemirila. Marija je reagovala na njene dve najvažnije odluke kao da su posredi puke trivijalnosti. Ili, u najmanju

ruku, kao da nisu onoliko važne kao što su bile njoj. Tokom ostatka vožnje kolima, Olivija je opisala razna mesta koja je posetila i obe su iskazale obostrano olakšanje zbog Obamine pobeđe na predsedničkim izborima.

„Šta ćeš da radiš umesto toga?“

Marija je sipala još malo vina, gledajući u Oliviju.

„Umesto čega?“

„Da budeš policajka?“

„Razmišljam o tome da studiram istoriju umetnosti.“

Samo nemoj da kažeš „dobro“, pomislila je Olivija.

„Pametno. Mala veza s Adelitom.“

„Da.“

Marija se osmehnula i pogledala u Oliviju.

„Šta je bilo?“

„Baš si pocrnela.“

„Napola sam Meksikanka.“

„Smiri se, dušo, to je bio kompliment.“

„Hvala.“

Olivija je morala da izađe na svež vazduh. Mentalno se pripremila za ovaj prvi susret s Marijom i osećala je neku vrstu tvrdoglave potrebe da je provocira promenom imena i drugim stvarima, a to se završilo u neakvoj čudnovatoj vrsti ništavila.

„Hoćeš li da se prošetamo?“ predložila je Marija.

Kiša je prestala da pada. Ali Olivija se prilično šokirala kad je izašla na polje. Provela je dosta vremena u tropima – ovde je bilo oko nula stepeni i duvao je oštar novembarski vetar. Marija ju je obukla u staru ofucanu jaknu i dala joj groznu vunenu kapu.

A Oliviji je ubrzo postalo veoma drago što je tako.

Rame uz rame su prošle pored tipskih kuća u nizu gde je Olivija provela najveći deo detinjstva. Marija je pokazivala kuće dok su prolazile, govoreći joj ko još tu živi, ko je umro, ko se preudaio za komšiju i tako dalje, a Olivija je s vremena na vreme klimala glavom kako bi izgledala zainteresovano. Misli su joj bile drugde, s Arneom, njenim očuhom, Marijinim suprugom, koji je umro od raka kad je Oliviji bilo devetnaest. Olivija je obožavala Arnea. Bio je njen oslonac tokom onih teških tinejdžerskih godina, uvek uz nju kad joj je bila potrebna podrška, kad se osećala izgubljeno, želela da umre ili da pobegne od kuće ili da se naprosto sklopča uz nekoga ko ju je težio bez poriva da komentariše.

Marija je uvek komentarisala.

Olivija je to mrzela.

Arne je onda umro, ostavivši je s dubokom tugom i belim *ford mustangom*. Još je imala tog *mustanga*, ali se njena tuga preobrazila u nešto potpuno drugačije.

Od trenutka kad je saznala da Arne nije bio njen biološki otac.

Marija i on su to skrivali od nje. Ali više od toga, on je skrivao Olivijinu strašnu priču i od nje i od Marije, na način koji nije mogla da razume, a verovatno nikad i neće. Nikad neće dobiti odgovore. Arne je mrtav. Ali je izdajstvo uvuklo njenog voljenog očuha u zmijsko leglo haotičnih emocija. Naposljetku je prihvatila situaciju takvu kakva jeste. Zašto tračiti energiju i ljutiti se na čoveka koji je mrtav i sahranjen? Na kraju se pomirila s onim što se dogodilo.

Morala je.

Volela je Arnea i on je voleo nju. Duboko i iskreno, sve dok je bio živ. Nije bilo razloga da to pokvari.

„O čemu razmišljaš?“, upitala je Marija.

Upravo su skrenule u Holmbodavagen.

„Kako bi tata reagovao na moje novo ime.“

„Kao i ja.“

„Kako znaš?“

„Zato što je bio... Šta se to dešava?“

Marija je stala i pokazala rukom. Ispred jedne kuće na kraju reda stajala su kola hitne pomoći. Nekoliko uniformisanih pozornika upravo je izlazilo kroz kapiju. Marija je uhvatila Oliviju za ruku.

„To je dom Salmanovih, zar ne?“

„Jeste.“

Olivija je poznavala Salmanove. Često je čuvala njihovu kćerku Sandru dok je živela u roditeljskom domu. Nakon što je Sandrina majka Tereza izgubila život u cunamiju pre osam godina, Marija je bila jedna od komšija koji su podržavali njenog oca Benta i pomagali mu oko raznih zakonskih formalnosti.

„Šta se desilo?“, upitala je Marija.

Prišle su kolima hitne pomoći. Olivija je videla da nekoliko komšija stoji poluskriveno iza zavesa i gleda u kuću Salmanovih. Kad su stigle do kola, iznenadila se kad je shvatila da joj jedan od pozornika deluje veoma poznato. Bio je to Ulf Molin, jedan od njenih kolega na Policijskoj akademiji. Bio je najuporniji od svih tipova koji su joj se nabacivali tokom tih nekoliko godina. Brzo je skinula ružnu vunenu kapu.

„Zdravo, Ulfe.“

Ulf Molin se okrenuo.

„Olivija? Zdravo! Otkud ti ovde?“

„U poseti sam mami, ona živi u blizini.“

„Pa, kako si, onda? Tako si pocrnela! Čujem da si...“

„Napravila sam pauzu na studijama. Šta se desilo? Uzgred, ovo je Marija, moja mama.“

Ulf je pozdravio Mariju. Malčice previše ulazički, pomislila je Olivija. Zar još nije odustao?

„Poznajemo Benta Salmana i njegovu kćerku Sandru“, rekla je Marija i ponovila Olivijino pitanje: „Šta se desilo?“

Ulf se pomerio nekoliko koraka u stranu, a Olivija i Marija su krenule za njim. Svesno ili nesvesno, malčice je snizio glas.

„Salman se ubio. Obesio se. Njegova kćerka je došla kući i pronašla ga.“

Marija i Olivija su se zглеdale. Obesio se?

„Oh, mukica!“, uzviknula je Marija.

„Gde je ona sada?“, upitala je Olivija.

„U ambulatnim kolima. Dali su joj sedativ. Pitali smo je gde joj je majka, ali neće da odgovori.“

„Njena majka je mrtva“, reče Marija.

„Oh. Shvatam.“

„Jeste li kontaktirali s nekim rođacima?“

„Pokušali smo da dobijemo njenu tetku, ali čini se da je na nekoj konferenciji u Kopenhagenu, tako da je još nismo našli.“

„Nikoga drugog?“

„Nije spomenula nikoga drugog.“

„Mogu li da pričam s njom?“, upitala je Olivija.

Ulf je klimnuo, pa prišao kolima hitne pomoći i otvorio zadnja vrata. Olivija je zakoračila napred i pogledala u vozilo. Bolničarka je sedela s jedne strane. Na uzanoj klupi preko puta sedela je mršava maloletnica, pogrbljena, u blatnjavoj odeći, ogrnuta crvenim ćebetom preko ramena. Plava kosa padala joj je preko očiju i držala je ruke na ustima. Oliviji je trebalo malo vremena da je prepozna, ali je odmah osetila knedlu u grlu.

Progutala je pljuvačku.

„Cao, Sandra. Da li me se sećaš?“, upitala je.

Sandra je okrenula uplakano lice prema Oliviji.

„Čuvala sam te kad si bila mala. Sećaš li se?“

Sandra je nekoliko trenutaka gledala u Oliviju, a zatim skoro neprimetno klimnula glavom. Olivija se još više nagnula u vozilo.

„Upravo sam čula šta se desilo i...“

„Ne želim da uđem u kuću.“

Sandrin glas bio je tih i bukvalno nečujan. Navukla je ćebe preko očiju i oborila glavu na grudi.

„Ne moraš“, reče joj Olivija.

„Ne želim da ostanem ovde.“

„Shvatam... dobrodošla si da ostaneš kod nas u kući, ako želiš.“

„Hoću da idem kod Šarlot.“

Glas je došao iz dubine grudi.

„Ko je to?“

„Moja tetka.“

„Ona je trenutno u Kopenhagenu. Čim policija stupi u kontakt s njom, sigurna sam da će se vratiti kući, ali to možda neće biti do sutra. Zar ne želiš da dođeš kod nas?“

Sandra se zanjihala napred-nazad. Olivija se okrenula. Ulf i Marija su stajali iza nje. Olivija je pogledala u Ulfa i prošaputala najtiše što je mogla.

„Kuda ćete je odvesti ako ne želi da...“

Sandra je iznenada ustala sa klupe. Olivija je brzo ispružila ruku i pomogla joj da siđe na ulicu. Marija je zakoračila prema njoj.

„Čao, Sandra.“

Zagrlila ju je i povelala dalje od kola hitne pomoći. Olivija se okrenula prema Ulfu.

„Da li je u redu da je povedemo s nama?“

„Apsolutno, nema problema, ako je to ono što želi. Da li još koristiš stari broj mobilnog telefona?“

Šta li sad hoće, pomislila je. Ovde?

„Što pitaš?“

„Ako stupimo u kontakt s njenom tetkom, bilo bi dobro da te što pre obavestim.“

„Sigurno. Naravno. Da, imam isti broj.“

„Dobro. Bićemo u kontaktu. Uzgred, lepa ti je kapa.“

Ulf je klimnuo glavom, pokazujući na vunenu kapu u Olivijinoj šaci.

Ulf je pozvao pola sata kasnije. Dobio je Sandrinu tetku u Kopenhagenu, ispričao joj je šta se desilo i kazao da je Sandra u kući Marije Rening. Šarlot je dobila broj Olivijinog mobilnog telefona i smesta ju je pozvala. Razgovor sa Sandrom bio je kratak i prilično jednosložan. Obe su plakale preko telefona. Sandra je naposletku vratila mobilni Oliviji, a Šarlot joj je rekla da će se vratiti prvim letom sutra ujutru.

„Može li Sandra da ostane kod vas dok se ne vratim?“

„Naravno“, reče Olivija.

„Hvala.“

Olivija je prekinula vezu.

Tri žene su sele u Marijinu kuhinju. Marija je zapalila nekoliko sveća na stolu i skuvala čaj, njenu specijalnu mešavinu, neku vrstu univerzalnog leka za sve boljke koji je već iscelio bezbrojne rane. Pre svega, delovao je umirujuće. Možda uglavnom na Mariju i Oliviju, pošto je na Sandru već primetno delovalo ono što su joj dali bolničari i izgledala je prilično stondirano. Bila je u šoku, iscrpljena i drogirana. Nije ništa govorila. Marija i Olivija su pijuckale čaj, pomalo nesigurne kako da se uhvate ukoštac sa situacijom kada je nečujni glasić pronašao put napolje.

„Nestalo mi je benzina...“

Sandra je zurila u šolju kad je to rekla, toliko tiho da su Olivija i Marija morale da se nagnu prema njoj.

„... Pozvala sam tatu, ali se nije javio, pomislila sam da je možda izašao napolje u kupovinu, nameravao je da kupi takose, moju omiljenu klopku, hteli smo da proslavimo...“

Zaćutala je. Krupne suze slivale su joj se niz obraze i kapale u šolju.

„Šta ste hteli da proslavite?“

„Ne želim da se vratim kući.“

„Mogu to da razumem“, reče Olivija. „Možeš li da ostaneš kod Šarlot?“

„Kada dolazi?“

„Sutra ujutru. Doći će pravo ovamo.“

„Hoću li ovde spavati?“

„Zar ne želiš?“

Sandra nije odgovorila. Marija joj je spustila šaku na mišicu.

„Možeš da spavaš u Olivijinoj staroj sobi.“

Sandra je blago klimnula glavom. Odgurnula je šolju i pogledala u Oliviju. Pogled joj je bio prazan, a oči mutne.

„Želim svoj laptop.“

„Gde je?“

„U tatinoj radnoj sobi. Zajedno smo ga koristili. Na njemu imam mnogo školskih projekata. U torbi je od plute, na kockice.“

„Onda ću otići da ti ga donesem.“

Olivija je ustala. Marija je upitno pogledala u nju, a Olivija je malčice slegla ramenima. Ako Sandra želi svoj laptop, doneće joj ga. Za nju je to, na kraju krajeva, bilo obična stvar.

„Imaš li ključ od kuće?“

Sandra je zavukla šaku u džep i izvadila ključ. Olivija ga je uzela.
„Odmah se vraćam.“

Olivija je požurila kroz Marijinu kapiju. Ulf verovatno više nije bio u kući Salmanovih. Možda bi ipak trebalo da proverim, pomislila je. Izvadila je mobilni i pozvala poslednji pozvani broj.

„Molin.“

„Čao, ovde Olivija.“

„Čao! Kako ide? Kako se devojka oseća?“

„Posrano. Ulfe, zamolila me je da uzmem njen laptop iz kuće, da li je to u redu? Dala mi je ključ.“

„Nikakav problem, završili smo tamo. Ali trebalo bi da budeš pažljiva, znaš.“

„Znam. Prošli smo istu obuku.“

„Jesmo li?“

„Prestani.“

Olivija je prekinula vezu. *Da budem pažljiva*. Gde li kupe te kretenske fraze? U sauni? Međutim, razumela je šta je hteo da kaže i shvatala da bi trebalo da nosi rukavice. Pretražila je džepove jakne i izvadila neke pocepane vunene rukavice. Vunene rukavice? Vratila ih je u džep, pa krenula prema kući Salmanovih. Kiša je ponovo počela da pada, a vetar je fijukao između kuća. Zaškiljila je i trenutak-dva oklevala. Pored kapije je stajala tamna figura. Ili je to bila senka drveta? Nastavila je da hoda prema kući Salmanovih. Kola hitne pomoći i patrolni automobil su otišli, ali su se komšije i dalje skrivale iza zavesa. Osećala je kako je njihove radoznale oči prate niz slabo osvetljenu ulicu.

Stigla je do kapije.

Tamo nije bilo nikoga. Verovatno samo senka, pomislila je, pa prišla ulaznim vratima. Otvorila ih je Sandrinim ključem i ušla u kuću. Vrata su se odjednom zalupila iza nje uz glasan tresak.

U hodniku je vladao mrkli mrak.

U celoj kući.

I mukla tišina.

Tu je ne tako davno visio obešen mrtvac. Tačno ispred nje. S užeta na plafonu. Olivija je potisnula te misli i počela da pipa po zidu u potrazi za prekidačem za svetlo. Onda se pokrenula njena policijska obuka. Brzo je izvadila vunene rukavice i navukla ih. Nekoliko sekundi kasnije shvatila je koliko je ljudska šaka zaista prefinjen instrument. Pipanje u potrazi za